

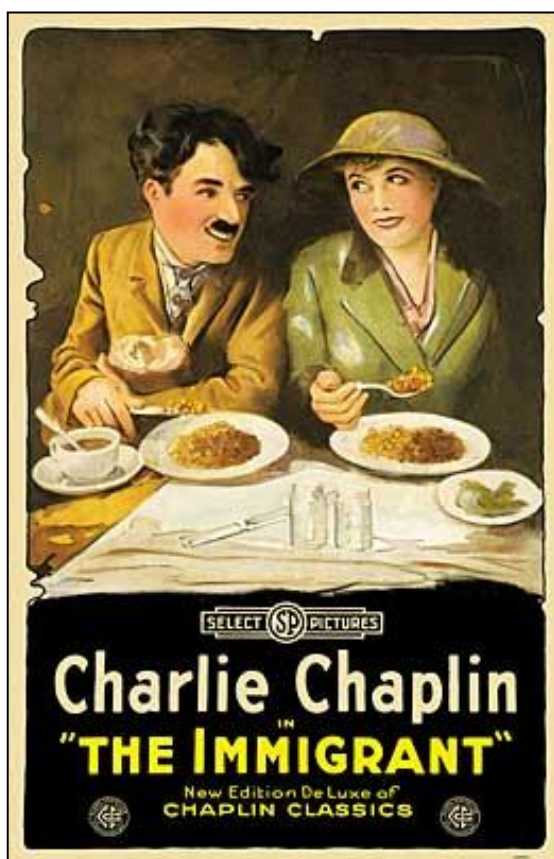

“The Immigrant”

L'EMIGRACIÓ SEGONS CHAPLIN

- Activitats per a Primària, Secundària i Educació Especial -

Autors: **Emília Viladoms**, psicopedagoga
(IES Vicenç Plantada de Mollet del Vallès) i
Ramon Breu (Escola Solc de Barcelona)

SINOPSI

En aquest curtmetratge, Charlie Chaplin viatja en vaixell des d'Europa, amb altres emigrants, cap a Nova York. Durant el viatge es veu immers en diversos embolics, però també s'enamorarà, ja que quedarà embadalit per una noia que fa la travessia amb la seva mare malalta i, amb l'estil cavalleresc del personatge chaplinià, ajudarà les dones a subsistir davant la misèria i les dificultats. Després de desembarcar i un cop a Nova York, Charlie es troba sense feina i sense diners en una societat receptora hostil, que menysprea els nouvinguts. Un bon dia troba una moneda i, afamat, decideix anar corrents al restaurant, on trobarà la noia del vaixell, trista per la mort de la seva mare. Junts començaran nous projectes.

L'escena -censurada en algunes versions- on Chaplin colpeja un oficial d'immigració fou citada, anys més tard, com a prova de l'antimericanisme del cineasta, en l'època en

què fou perseguit pel conservadorisme nord-americà i que va suposar la seva marxa a Europa. Posteriorment, però, el film fou seleccionat per a la seva preservació en el Registre Nacional de Pel·lícules dels Estats Units.

FITXA DE LA PEL·LÍCULA

Títol: *The immigrant*

País i any de producció:

EUA, 1917

Director: Charles Chaplin

Productor: Charles Chaplin

Guió: Charles Chaplin

Fotografia: Bland Totherot

Durada: 18 minuts

Intèrprets: Charles Chaplin (home immigrant); Edna Purviance (noia immigrant); Eric Campbell (cap dels cambrers); Albert Austin (un client del restaurant); Henry Bergman (l'artista o la persona que els ofereix feina); Kity Bradbury (mare de la noia); Frank J. Coleman (oficial del vaixell); Tom Harrington (empleat del registre civil); James T. Kelley (home indigent del restaurant); John Raud (client borratxo que no vol pagar).

BLOC I: ACTIVITATS BÀSIQUES

Amb el visionat d'aquesta petita obra mestra del cinema que és *The Immigrant*, l'objectiu que ens proposarem consistirà en què l'alumnat treballi el tema de la immigració i s'iniciï en el coneixement del cinema clàssic.

Àrees des d'on es pot treballar el curtmetratge a partir de les activitats proposades:

- Llengua: comprensió d'un text escrit i l'expressió oral en els debats.
- Ciències Socials: aproximació al coneixement dels moviments migratoris.
- Tutoria, ja que es tracta el tema de la diversitat de l'alumnat. L'alumnat que ha estat en un procés d'immigració pateix una època de dol que hauria de ser coneguda pels companys de l'escola. Es pot treballar el valor de la tolerància des d'aquest sentit.
- TIC: ús de les noves tecnologies, si es fan servir les activitats proposades (ús d'internet, word, tractament d'imatges).
- Llengua Anglesa, ja que en la majoria de webs sobre el tema, la informació que trobem de la pel·lícula és en anglès.
- En activitats o crèdits variables sobre Educació en Comunicació, l'estudi de l'univers de Chaplin representa un tema cabdal.

Nivells a què es destina

Es tracta d'una pel·lícula i d'un tema força adequats per treballar a partir de Cicle Mitjà de Primària, fins als primers cursos de Secundària (veure "Activitats d'Ampliació").

Recomanem l'activitat relacionada amb les TIC per a l'alumnat d'Educació Especial, per la motivació afegida que suposa per aquests nois i noies fer servir aquestes eines tecnològiques.

Metodologia de treball i activitats

La distribució s'ha estructurat en tres sessions, però la temporalització definitiva dependrà de la realitat de cada aula.

Sessió 1

Abans del passi del curtmetratge proposarem una sessió que servirà perquè els alumnes realitzin una recerca per Internet i omplin la fitxa següent:

A cada ordinador podran treballar dos alumnes. El professor/a haurà inclòs una carpeta a l'ordinador per a cada grup on hi hagi un document amb la fitxa i les ajudes que es donen a continuació:

Pel·lícula	
a) Fotografia	
b) Web	
c) Estratègia	
d) Imatge	
e) Web	
f) Estratègia	
g) Biografia del director	
h) Web	
i) Títols d'altres pel·lícules mudes del mateix director	
j) Web	

Ajuda per realitzar la fitxa

En la primera casella col·locarem el títol original de la pel·lícula.

- a) Inserir una fotografia d'un actor, per exemple d'en Chaplin.
- b) Escriure l'adreça de la web on s'ha trobat la fotografia.
- c) Descriure el camí que hem seguit per arribar a aquesta web.
- d) Incloure una imatge d'aquesta pel·lícula.
- e) Escriure l'adreça de la web on hem trobat la imatge.
- f) Descriure el camí seguit per arribar a la Web.
- g) Enganxar una biografia (en català, castellà o anglès)

Adreces web d'utilitat:

<http://buscacine.com/cinealdia/>

<http://personal.redestb.es/lonesome/>

<http://www.hollywood.com/>

Quan la fitxa estigui plena, la imprimirem o la desarem.

Sessió 2

En aquesta segona sessió, procedirem a passar el curt. Abans, però, distribuïrem entre l'alumnat un full de seguiment semblant al següent:

“The Emigrant”

Aspectes a observar:

- 1 - El moviment del vaixell.
- 2 - L'alimentació al vaixell.
- 3 - La partida de cartes. L'arma que treu en Charles Chaplin.
- 4 - Els diners de la butxaca de la noia.
- 5 - El barret d'en Chaplin al restaurant.
- 6 - El menjar del restaurant.
- 7 - Apallissen un home.
- 8 - Qui paga el compte?
- 9 - Com es marca el pas del temps?
- 10 - Hi ha plans de detall?

Assenyalau tots aquells aspectes que heu observat amb una creu.

Un cop vista la pel·lícula, cadascú comprovarà si ha vist els detalls importants. Recomanem realitzar un resum per escrit o oralment.

Al final d'aquesta segona sessió demanarem als alumnes que, per a la propera sessió, portin algun article o reportatge periodístic que parli dels problemes que pateixen els immigrants.

Sessió 3

En aquesta tercera sessió, analitzarem un dels articles proposats pels alumnes. A tall d'exemple, treballem a continuació un article publicat al Diari dels Estudiants <http://www.diaridelsestudiants.com/>

Milers d'immigrants subsaharians han arribat aquest any a les costes canàries.

Un any marcat per la immigració.

Barcelona. (Redacció).- Si algun tema ha marcat l'actualitat social durant la primera meitat d'aquest 2006 ha estat, sens dubte, **l'arribada de milers d'immigrants** a territori espanyol. Actualment, Espanya és el país de la UE que registra un creixement més alt d'immigrants en els últims quatre anys.

En aquest sentit, es calcula que més de 7.600 immigrants han arribat a les costes canàries des de començament d'any, xifra que gairebé duplica el total de *sense papers* comptabilitzats l'any 2005.

La constant arribada a l'arxipèlag canari de pasteres o *cayucos* procedents de Mauritània o del Sàhara Occidental, va provocar a principis d'any una crisi humanitària que va forçar la intervenció directa del govern espanyol. Es tracta de milers d'immigrants subsaharians que decideixen buscar un futur millor a Europa i arriben a la vida salpant clandestinament en aquestes embarcacions, i que fan una primera parada a l'Estat espanyol. Aquest viatge és, però, molt perillós i, segons dades de la Creu Roja, ja han mort ofegades més de 1.000 persones des del mes de novembre.

Activitats

Prèviament llegirem la informació entre tots i realitzarem un debat sobre la qüestió, que es pot basar en les següents preguntes:

- 1 - Per què hi ha persones que han de marxar del seu país cap a un altre?
- 2 - Quines diferències observem entre el viatge que fa Charles Chaplin al film i el viatge que han de fer els actuals immigrants?
- 3 - Com es diuen els vaixells que porten els emigrants que arriben a les costes d'Espanya? D'on prové el nom?
- 4 - Per què en arribar a port, al curtmetratge de Chaplin, s'observa un cartell que diu "Arribada al país de la llibertat"?
- 5 - A l'article parla dels "sense papers". Definiu què vol dir.
- 6 - Feu una reflexió sobre els moviments migratoris dins del nostre país.
- 7 - Si coneixeu algun company del vostre centre escolar que hagi vingut fa poc del seu país, interesseu-vos sobre com era la vida a casa seva.

BLOC II: ACTIVITATS D'AMPLIACIÓ

UN CINEASTA ANOMENAT CHARLES CHAPLIN

Charles Chaplin va néixer a Londres l'any 1889. El seu pare, Charles Chaplin, era un actor d'origen jueu, un virtuós del violoncel, però alcohòlic. Va abandonar els seus fills i va morir molt jove. La seva mare, Hannah, cantant i ballarina, era una actriu de poc èxit, també alcohòlica, que va intentar fer-se càrrec dels dos fills, Sydney i Charles. Charles va substituir la seva mare en la funció teatral un dia que es va quedar sense veu. Amb la mateixa cançó que cantava la seva mare, Charlie, que llavors tenia cinc anys, va tenir un èxit memorable. Des d'aquell dia el noi va seguir actuant i la mare va deixar de fer-ho. Això va fer que en poc temps anés adquirint una gran capacitat interpretativa per a la comèdia i la mímica. (...)

Quan la mare va morir, els germans Chaplin van viure de la caritat pública i de treballs ocasionals al carrer i al teatre. La seva vida era d'extrema pobresa. Charlie es guanyava la vida cantant i fent mímica als carrers de Londres. A partir dels dotze anys, va treballar en diverses companyies teatrals fins que va aconseguir una molt bona fama com a mim.

A principis del segle XX va arribar als Estats Units amb la troupe còmica de Fred Karno. Mack Sennet, cap de la productora cinematogràfica Keystone, el va veure actuar, va percebre de seguida la seva vàlua i se'l va emportar a Califòrnia. Rodà desenes de pel·lícules per a Sennet fins que va començar a fer les seves pròpies produccions. Gairebé des dels seus inicis va crear el personatge del rodamón, conegut a Europa com a Charlot, que el va fer mundialment famós (...).

Entre 1914 i 1923 Chaplin va interpretar, escriure, musicar, supervisar la fotografia, dirigir i produir 69 films. Va rodar 35 curtmètrages per a la Keystone, molts dels quals dirigí. Allí va perfeccionar el seu ofici i va passar per altres companyies fins a tenir el seu estudi propi, l'any 1917. En aquesta època va rodar films memorables (com *The Immigrant*). L'any 1921 va rodar el seu primer llargmetratge (*The Kid*), pel·lícula social on inclou elements autobiogràfics i la seva preocupació pels nens abandonats.

L'any 1925 va dirigir *The Gold Rush* i el 1928, *The Circus*, considerades com les millors obres de la seva filmografia. En aquest temps el cinema sonor va preocupar Chaplin, que va veure caure directors i estrelles del cinema mut. Els seus següents films, que ja van incloure sons o músiques, van seguir sent eminentment de màxima i pantomima muda malgrat que el cinema ja havia entrat de ple en l'era del sonor.

Les crítiques del puritanisme nord-americà, produïdes pels continguts i transfons socials de les pel·lícules de Chaplin, es van incrementar notablement amb la pel·lícula *The Great Dictator* (1940), una sàtira contra les dictadures, on personificava Hitler de forma caricaturesca (...). Les campanyes de descrèdit contra Chaplin s'aguditzaren a partir del film *Monsieur Verdoux* (1947), sobre un cínic personatge que, imitant Barba Blava, es dedicava a enamorar dones per quedar-se amb els seus diners després d'assassinar-les. El transfons comparatiu entre els crims de Verdoux i el que feien els aliats durant la guerra freda no va agradar massa les autoritats i els patriotes americans, i Charles Chaplin es va acabar exiliant dels Estats Units l'any 1953 (...).

Un cop a Londres va dirigir i interpretar *A King in New York* (1957), una crítica despietada contra la societat nord-americana, les persecucions de la caça de bruixes de McCarthy que ell havia patit, i sobre el domini de la publicitat (...).

Charles Chaplin va morir, envoltat dels seus fills, néts i la seva darrera esposa, Oona, filla del gran dramaturg nord-americà Eugene O'Neill, a Vevey (Suïssa), el dia de Nadal de 1977.

**Enrique Martínez-Salanova (2002) *Aprender con el cine, aprender de película*.
Huelva: Grupo Comunicar. (Traducció i adaptació de CinEscala.info)**

Activitats

- 1 – Quins trets autobiogràfics de Charles Chaplin observeu en *The Emigrant*?
- 2 – Com és el personatge del rodamón? Expliqueu les seves característiques físiques, d'indumentària, de personalitat... Per què a Europa el van batejar com *Charlot*, a Charlie Chaplin?
- 3 – Visioneu *The Gold Rush* o *The Circus*, traduïdes com a *La quimera de l'or* i *El Circ*. Feu-ne, a continuació una valoració.
- 4 – Per què el cinema sonor devia preocupar Charles Chaplin?
- 5 – Investigueu què fou la Caça de Bruixes de McCarthy.

Llenguatge i tècniques audiovisuals

- 1 - Localitzeu en *The Immigrant* dues preses amb càmera fixa; dos primers plans i un pla de detall.
- 2 - Com es tracta el pas del temps en aquest curtmetratge.
- 3 – Feu la *storyboard* de la seqüència del vaixell.

LA IMMIGRACIÓ ARA

LA DESESPERACIÓN SE LES VEÍA EN CARA

Un pesquero español rescata a 76 subsaharianos cuando se perdían a la deriva en el Atlántico

“Cuando un ser humano está en peligro en alta mar, lo primero es salvarle la vida y luego ya veremos qué ocurre”, reflexiona con su voz bronca, cortada por la radiofrecuencia, José Antonio Vázquez, de 46 años, patrón gallego del *Gene*, un pesquero de 30 metros de eslora que, con 13 tripulantes, se había echado a la mar el lunes desde Las Palmas para faenar en el banco canario subsahariano. Vázquez y sus 13 tripulantes protagonizaron ayer otro rescate de inmigrantes al límite, esta vez a más de 90 millas (más de 162 kilómetros) al sur de la isla de El Hierro, cuando el cayuco que transportaba a 76 subsaharianos se quedó a la deriva, a merced de las duras corrientes que lo empujaban al vientre del Atlántico, con dos motores inservibles y su casco semisumergido por una vía de agua, más los litros que dejaban a bordo olas de hasta tres metros de altura.

Vázquez asegura que lo primero es la vida de la gente que está en el mar (...) Según el relato de su patrón, el Gene localizó por la mañana el cayuco semihundido. Al poco, un avión del Servicio Aéreo de Rescate dio un vuelo de reconocimiento y les ordenó mantenerse a 10 metros de distancia. Pasada una hora, los autorizaron a rescatarlos. “En cuanto nos vieron en la distancia, nos hicieron muchas señales; les

lanzamos muchas botellas de agua de litro y medio pero cuando nos acercamos para subirlos a bordo se levantaron todos y casi se acaba ahí la historia”, relata este gallego natural de Baiona. (...)

Cuando los tuvieron en la cubierta reconocieron las caritas asustadas de cinco niños “de no más de 12 años”, cuyos padres los habían embarcado con la esperanza de que llegaran a Canarias. “La desesperación se veía en sus caras”, reconoce José Antonio Vázquez, en una frase de titular. “Hablaban francés y apenas hemos podido entendernos, pero sabemos que llevaban 11 días navegando y que son de Malí, Senegal, Guinea-Bissau y Guinea-Conakry; corto”, dice utilizando la jerga que permite hablar con él telefónicamente a través de la radio costera de UHF. “No puedo decir qué habría sido de esta gente si no llegamos a encontrarlos de casualidad esta mañana, pero estaban a la deriva, semihundidos, golpeados por las grandes olas y la corriente los arrastraba al interior del océano”.

Simultáneamente a este nuevo rescate heroico llegaba otro cayuco más a la costa sur de Tenerife con 96 subsaharianos. (...)

Juan Manuel Pardellas “La desesperación se les veía en la cara”
El País, 2 d’agost de 2006

Activitats

- 1.- Elaboreu un mapa on apareguin les Illes Canàries (marqueu especialment la ciutat de Las Palmas i l’illa de El Hierro) i els països d’origen dels immigrants: Malí, Senegal, Guinea-Bissau y Guinea-Conakry. Com és que els subsaharians parlaven francès?
- 2.- Com és que la majoria dels immigrants són ara clandestins, mentre que al film de Chaplin (1917) no?
- 3.- Per què es parla de desesperació? Desesperació per què?
- 4.- Què provoca que uns pares embarquin els seus fills de dotze anys en una embarcació tan feble per creuar l’Atlàntic?
- 5.- Per què a l’estiu hi ha més arribades clandestines d’immigrants?